

Mäts, siin hääl käel em ta förge ferriko torn, kellest ma teile kõnneli, siin een om suur Tüna-jõeggi suurte laiwuga; sääl taggan furrel käel om suur lossimajja, fun ausa Kindral-kuberner ellap. — Ent kalendrijuttotegija mõttel ka sul wast mele pärast ollewat, kui temma sul mõnd suggawambat teedmist ja selletust annas kigest, mes sa sääl ollet nännu, nink lõdav et sa hääl melel saat kuulma, mes ta sulle taht laiemalt selletada Riija lina pärast, mes om meie Liivlandi, ma päliin nink kigisuremb nink kigewannemb meie linu Sean.

Riija liin om kigisuremb liin meie Liivlandi-maal, fest et ei olle tõist lina meie maal, fun olles oni paljo maiju. Riija linan om neid 2.000 nink mõnni sadda. Ei ella ka tõisin linun ni paljo innemisi, — fest Riija linan loetas 65,000 koddaniko, — se om kummelörd ennamb kui so kihhelsunan, — kui kihhelsunan 6,500 henge peas ollema, — nink se ma kront, fun kük ne majja omma üllesehitetu nink kük ne innemise, sea omman mitmasugutseten aumetin nink sainsen risti rästi läbbikäuva, om allewidega ütten rohkeste 8 wersta piuta nink 5 wersta laiuta. Ajastajal sündiwa sin kül 1900 last, saap 500 pari laulatetus nink 1600 innemist maitetus. Mäts! kül om liin suur nink ellawa temma sissem innemise paksuste, siski om Riija liin weel 10 förd wähhemb nink om temma sissem 8 förd wähhemb innemist kui Petterburin, mes om meie rigi suur nink uhke pä-liin, fun meie Reisri her essi ellap.

Ent meie Riija liin om ka wäega tussulik liin meie Liivlandi male nink mitmale muile kuberner-mangule ümbrekant. Sest ta om üts neist kigesurembist kauplemise linust Wenne-rigin. Sääl om ennamb sadda kontori-peremeest. Ne lastwa ajastajal wõerilt mait suurte laiwuga (ehk nüüd, et wainlase omma merd finnipandnu, wotimeestega)

5 millioni hõbberubla eest kaupa tuwiva. Wähhemba kaupmehhe laotawa sedda kaupa tõiste linu nink ka kõllade sisse välja. Se vasta saatwa ka Riija kontori-saksa mõnnel ajastajal ennamb kui 15 millioni hõbberubla eest kaupa meie maalt wõerale male, — ni et neide käe läbbi paljo rahha meie male tullep.

Kes Pernan, Tallinan wai Marwan om kännu, sel om ka wast mõnne kontori-saksga teggemist olnu, ent Riija kontori-sakste kauplemine om paljo suremb. Mõnni Riija kontori-her kauplep ennege ütte kaubaga. Sääl olli üts, ke ennege pudsajid oot nink nedega laiwa täüt nink neid wõerale male saat. Mõnni kauplep ennege linnaga, tõine seemnega. —

Kontori-herra otswa omma kaupa, mes nemina wõerale male saatwa, wähhembiist kaupmehhiist fokko, sea Riian nink tõisin linun ellawa. Nink kui sa Riija lina sisse lähhät omma kaubaga, sis saat õkwa küssitus, märatse linno wai neljajallutse mannu tahhat minna. Sest wannast ajast sani om wähhemble kaupmehhiie sõimonimme, mes eessast pojia päle jääp. Ütte kutsutas Tuuwisheses, tõist Sikkas, jälle tõist Partsis wai Hannis, mõnnel om jälle nimmi Rebbane wai Sussi, Karro wai Ihwes. Kauba fokkokorjamise nink hoitmise tarvis om ka paljo suri honid ülestettu. Sedda kaupa, mes Tüna-jõe pääl ennambast kewwajatsel ajjal sure waga mannu-wetas, ni kui fannepit, linnu, öli, tubbakat, tubka, hoietas ülli surin aitun ehk maggasin, mes Kaarli-wärraja een väljalpool lina-müri omma üllesehitetu. Wanna linnaseemne, mes ölis tet-tas, saap ütten suren maggasin hoietus lina sissem Tomi ferriko man. Wasine linna-semen, mes külvi tarvis prugitas, saap pütte sissem paktitas nink Riian tempeldus, et wõera-mia mehhe tedda ärratundiva. Willi hoietas mitmaõrralisin maggasin ja linna